

В. Ю. Могилевський, О. С. Вакуленко

Гнідий Федір Іванович

ГНІДИЙ Федір Іванович (23. 04(05. 05). 1893, містечко Валки, нині місто Харків. обл. – 14. 09. 1980, там само) – майстер художньої кераміки. Заслужений майстер народної творчості УРСР (1967). Золота медаль Всесоюз. фестивалю самодіял. мистецтва у Москві. Гончарювати навч. у діда Прокопа та батька. Працював у гончарні цегел. заводу, від 1932 – в артілі валків. кустарів «Продбудокооп». Вироби Г. (глечики, дзбани, вареничниці, куманці) засвідчують твор. розвиток традицій укр. нар. гончарства, врівноваженість форми, цілісність силуету, поєднані з новацій. впливами 20 ст. У ліпленій іграшці та скульптурі малих форм найвиразнішою є анімаліст. тематика (коники, корівки, баранці), де лаконіч. засобами виразності майстер досягає макс. загострення образ. характеристик. У скульптурах і композиціях Г. 50–60-х рр. простежується посилення сюжет. начала. Вироби зберігаються у Харків. ХМ, Музеї нар. мистецтва Слобожанщини (Харків), Валків. краєзнав. музеї.

Фотоілюстрації

Основні твори

свищики (1950-і рр.); дзбан «Урожай», попільничка «Галченя» (обидва – 1959); декор. посудини – «Хлібороб», «Півень» (обидві – 1960-і рр.), «Мішок зерна» (1969); «Три богатирі» (1964), «Вершник»; скульптури – «Баран, який стоїть» (1965), «Левеня, яке сміється» (1976); композиції – «Мир народам, земля селянам» (1970), «Гомоніла Україна», «Весілля» (обидві – 1972), «Наталка Полтавка» (1973), «Везуть урожай» (1975); «Автопортрет» (1971).

Рекомендована література

1. Гнідий Федір. Заслужений майстер народної творчості УРСР. Виставка кераміки: Проспект. Х., 1976;
2. Мизгіна В. В. Продовження традицій // Прапор. 1977. № 4;
3. Новоселова-Хмельницькая А. М. Кераміка Гнедого // Декор. искусство СССР. 1977. № 6;
4. Федір Гнідий: Альбом. К., 1980;
5. Лисенко Т. Гончарний спадок слобожан // Нар. мистецтво. 2003. № 1–2.

Бібліографічний опис:

Гнідий Федір Іванович / В. Ю. Могилевський, О. С. Вакуленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30693>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).